

ŽUPAN

Zadeva: 1224-0031/2025

Datum: 15. 12. 2025

Na podlagi 27. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št.: 100/21 in 37/25) in šestega odstavka 4. člena Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) izdajam

SKLEP

I.

Sprejme se Letni program Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026.

II.

Ta sklep prične veljati takoj.

Ivan Molan,
župan občine Brežice

PO POOBLASTILU ŽUPANA
PATRICIA ČULAR

Vročiti:

- članom strokovnega sveta

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva

Letni program za področje ZDRAVSTVENEGA IN SOCIALNEGA VARSTVA za leto 2026

SOCIALNA DRŽAVA

KAZALO VSEBINE

UVOD	4
PODLAGE	5
ZDRAVSTVENO VARSTVO	6
USMERITVE ZDRAVSTVENE POLITIKE ZA LETO 2026 - Smernice	9
SOCIALNO VARSTVO	10
VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI	12
STRATEGIJA STAROSTI PRIJAZNE OBČINE BREŽICE ZA OBDOBJE 2026 – 2036	14
NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI BREŽICE za leto 2025 - 2026	16
OCENA RANLJIVOSTI IN TVEGANJA ZA ZDRAVJE ZARADI PODNEBNIH SPREMEMB PO PODNEBNIH REGIJAH	19
UKREPI IN CILJI	22
FINANCIRANJE IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA.....	23
OSNOVNI REZULTATI SOFINANCIRANJA NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA IN SOCIALNEGA VARSTVA IZ PRORAČUNA V PRETEKLIH 5 LETIH	24
VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA NA PRIMARNI RAVNI	27
OBSEG IN VRSTA DEJAVNOSTI, KI SE SOFINANCIRA PRI POSAMEZNIH PROGRAMIH	28
UPRAVIČENCI ZA POSAMEZNE VSEBINE ZA LETO 2026.....	37
PREDVIDEN DELEŽ SREDSTEV PRORAČUNA ZA POSAMEZNE VSEBINE ZA LETO 2026	40
KAZALNIKI SPREMLJANJA	41

Letni program na področju zdravstvenega in socialnega varstva (v nadaljevanju Letni program) je pripravljen na podlagi Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) (v nadaljevanju Pravilnik).

Župan občine Brežice je s sklepom o imenovanju strokovnega sveta za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice, številka 1224-37/2023, z dne 29. 8. 2023 imenoval strokovni svet.

Dne 1. 10. 2025 je župan občine Brežice izdal Sklep o začetku priprave letnega programa za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice za leto 2026, številka 1224-0027/2025.

24. 10. 2025 je bil vsem društvom, ki se prijavljajo na razpis poslan poziv k podaji pobud za pripravo Letnega programa za področje socialnega in zdravstvenega varstva za proračunsko leto 2026.

Peti odstavek 4. člena Pravilnika določa, da področne letne programe s sklepom potrdi župan. Pred potrditvijo mora organ, pristojen za pripravo posameznega letnega programa pridobiti mnenje področne zveze s sedežem na območju Občine Brežice, če ta obstaja. Šteje se, da je mnenje pozitivno, če območna področna zveza ne odgovori v roku 15 dni od poziva organa. Ugotovljeno je, da na področju zdravstvenega in socialnega varstva ne obstaja območna področna zveza, zato za mnenje ni bilo izdanega poziva.

Po izvedeni javni obravnavi je bil 19. 11. 2025 osnutek letnega programa po elektronski pošti posredovan strokovnemu svetu. Na korespondenčni seji, dne 1. 12. 2025 je bil sklep »Sprejme se letni program za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice za leto 2026« z štirimi (4) s glasovi potrjen. Letni program je isti dan predan v sprejem županu. Letni program je s sklepom številka 1224-31/2025, z dne 15. 12. 2025 sprejel župan občine Brežice.

Za izvajanje letnega programa je pristojen Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj Občine Brežice. Letni program 2026 se lahko uporablja za izvedbo postopkov javnega razpisa za leto 2026. Ob sprejetju Odloka o proračunu za leto 2026, se višina sredstev za financiranje programov na področju zdravstvenega in socialnega varstva po tem letnem programu za leto 2026 uskladi z višino sredstev v sprejetem proračunu.

Za spremljanje izvajanja letnega programa je pristojen imenovani strokovni svet za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice.

Ivan Molan
Župan

PO POOBLASTILU ŽUPANA
PATRICIA ČULAR

UVOD

Zdravje je naše največje bogastvo. Je naložba v prihodnost, tako na individualnem kot družbenem nivoju. Zdravje je pomembno za blaginjo posameznikov in družbe, zdravo prebivalstvo pa je tudi predpogoj za gospodarsko produktivnost in uspešno občino.

Letni program Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026 opredeljuje vsebine na področju zdravstvenega in socialnega varstva, financirane iz občinskega proračuna v letu 2026, obseg in vrsta dejavnosti, ki se sofinancira pri posameznih programih, določa upravičence za posamezne vsebine in predviden delež sredstev proračuna za posamezne vsebine.

Dotika se le dela programa Občine, ki je vezan na neposredno izvajanje programa na področju preko proračunskih postavk. Pri tem se moramo zavedati, da Občina prispeva k uresničevanju programa na tem področju tudi skozi delo lastnih javnih zavodov, s podporo dela državnih javnih zavodov, ki izvajajo programe na območju občine ter z izvajanjem ostalih nalog, ki so posredno vezane na področje zdravstva in socialnega varstva.

Pripravo letnega programa je Občina Brežice pričela z analizo izvedbe letnega programa za pretekla leta s poudarkom na letu 2026 in na podlagi te pripravila predlog.

Na podlagi 4. člena Pravilnika je župan izdal Sklep o začetku priprave letnega programa za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026, dne 1. 10. 2025 (številka sklepa: 1224-0027/2025). S sklepom župana št. 1224-37/2023, z dne 29. 8. 2023, je bil imenovan Strokovni svet za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice (v nadaljevanju strokovni svet), ki je skladno s petim odstavkom Pravilnika zadolžen za pripravo Letnega programa.

Poziv k podaji pobud in predlogov za Letni program na področju zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026 je bil posredovan vsem društvom 24. 10. 2025. Svoje predloge in pobude so zainteresirani lahko podali do vključno 3. 11. 2025.

Strokovni svet je na korespondenčni seji, dne 1. 12. 2025 s štirimi (4) glasovi ZA potrdil Letni program za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026.

PODLAGE

Pri pripravi Letnega programa Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2026 so bile upoštevane sledeče podlage:

(A) Predpisi:

- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev – ZUPJS;
- Zakon o socialno varstvenih prejemkih – ZSVarPre;
- Zakon o socialnem varstvu;
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
- Zakon o zdravstveni dejavnosti;
- Zakon o lekarniški dejavnosti;
- Zakona o nalezljivih boleznih;
- Zakon o Rdečem križu Slovenije;
- Zakon o lokalni samoupravi;
- Osnutek Odlok o proračunu Občine Brežice za leto 2026;
- Odlok o socialno varstvenih pomočeh iz sredstev proračuna Občine Brežice;
- Odloka o Javnem lekarniškem zavodu Lekarna Brežice;
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Brežice;
- Odlok o subvencioniranju socialno varstvene storitve socialnega servisa;
- Pravilnika o merilih za ugotavljanje dohodkov, prihrankov in premoženja občanov za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje;
- Pravilnik o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe;
- Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev;
- Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice.

(B) Temeljni dokumenti:

- Nacionalna strategija za izboljšanje zdravstvene pismenosti 2025 – 2035, julij 2025.
- Predlog Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 – 2030, julij 2021.
- Nacionalna strategija kakovosti in varnosti v zdravstvu (2023-2031).
- Strategija Občine Brežice, maj 2014.
- Zdravje v občini 2025, NIJZ, Brežice | Zdravje v občini | NIJZ.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

EU pomaga izboljševati javno zdravje s financiranjem in zakonodajo o spopadanju s čezmejnimi grožnjami za zdravje, zdravlilih, pravicah pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu, preprečevanju bolezni in spodbujanju dobrega zdravja.

Vloga Sveta v zdravstveni politiki EU

Podobno kot na drugih področjih politike Evropski svet tudi na področju zdravstvene politike določa splošne politične usmeritve in prednostne naloge EU. Na področju zdravja se Svet Evropske unije pogaja in sprejema zakonodajo EU ter usklajuje politike držav članic. Kar zadeva zakonodajo, Svet v večini primerov deluje skupaj z Evropskim parlamentom. Svet lahko tudi oblikuje priporočila o javnem zdravju za države članice EU. O vprašanjih v zvezi z zdravjem razpravlja Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov (EPSCO).

Zdravstvena politika EU

EU pomaga izboljševati javno zdravje s financiranjem in zakonodajo o spopadanju s čezmejnimi grožnjami za zdravje, zdravlilih, pravicah pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu, preprečevanju bolezni in spodbujanju dobrega zdravja.

Vloga EU v zdravstveni politiki

Države članice EU so pristojne za organizacijo in zagotavljanje zdravstvenih storitev in zdravstvene oskrbe. Vloga EU v zdravstveni politiki zato dopolnjuje nacionalne politike.

Cilji politik in ukrepov EU na področju javnega zdravja:

Na področju zdravja EU sprejema zakone in priporočila, s katerimi želi zaščititi zdravje ljudi, npr. v zvezi z zdravstvenimi izdelki in pravicami pacientov. Usklajevanje v zvezi z vprašanji javnega zdravja je nujno potrebno zaradi prostega gibanja ljudi in pretoka blaga na notranjem trgu. Sodelovanje EU v zvezi z vprašanji javnega zdravja je namenjeno reševanju skupnih zdravstvenih izzivov, ki so na primer posledica odpornosti proti antibiotikom, kroničnih bolezni,...

Prednostne naloge 2024–2029

Da bi zagotovila konkurenčnost in blaginjo Evrope, si bo Komisija v naslednjih nekaj letih prizadevala za bolj krožno in odporno gospodarstvo. To zajema prehod na bolj trajnosten vzorec proizvodnje in potrošnje ter daljše ohranjanje vrednosti virov v našem gospodarstvu. Javnozdravstveni ukrepi lahko k temu cilju prispevajo s krepitvijo preprečevanja, odpornosti in konkurenčnosti glede na nove in nastajajoče grožnje in izzive za zdravje.

Ključne prednostne naloge na področju javnega zdravja vključujejo:

- **dokončanje evropske zdravstvene unije** z razpršitvijo dobavnih verig, spodbujanjem dostopa do najnaprednejših načinov zdravljenja ter vzpostavitvijo odpornejšega zdravstvenega in farmacevtskega sektorja,
- **zmanjšanje odvisnosti od kritičnih zdravil** in njihovih sestavin predložitvijo **akta o kritičnih zdravilih**,
- okrepitev prizadevanj na področju **preventivnega zdravja**, zlasti duševnega zdravja, bolezni srca in ožilja in raka, pa tudi na področju zdravljenja degenerativnih bolezni in raziskav o avtizmu,
- zaščito varnosti naših zdravstvenih sistemov z **evropskim akcijskim načrtom za kibernetko varnost bolnišnic in izvajalcev zdravstvenih dejavnosti**,
- omogočanje lažjega in hitrejšega prenosa biotehnologije iz laboratorija na trg z **evropskim aktom o biotehnologiji**.

Vir: https://health.ec.europa.eu/eu-health-policy/overview_sl

Vlada Republike Slovenije je sprejela *Nacionalno strategijo zdravstvene pismenosti 2025–2035*, s katero želi izboljšati razumevanje zdravja in zdravstvenih informacij med prebivalci ter posledično okrepiti učinkovitost zdravstvenega sistema.

Kaj pomeni zdravstvena pismenost? Gre za znanje in sposobnosti, ki ljudem omogočajo, da razumejo informacije o zdravju, se pravilno odločajo glede zdravljenja in preventivnih ukrepov, ter znajo poiskati pomoč, kadar jo potrebujejo. Pomembna pa ni le odgovornost posameznika – tudi zdravstvene ustanove morajo zagotavljati razumljive informacije in prijazno podporno okolje.

Zdravstvena pismenost je ključni dejavnik za pravičen, učinkovit in trajnosten zdravstveni sistem. Ljudje z višjo zdravstveno pismenostjo lažje razumejo zdravstvene informacije, se ustrezneje odločajo glede zdravljenja in preventive ter bolj aktivno sodelujejo v skrbi za svoje zdravje. Na sistemski ravni to pomeni manj nepotrebnih obiskov zdravstvenih ustanov, boljšo izrabo virov in večje zadovoljstvo uporabnikov.

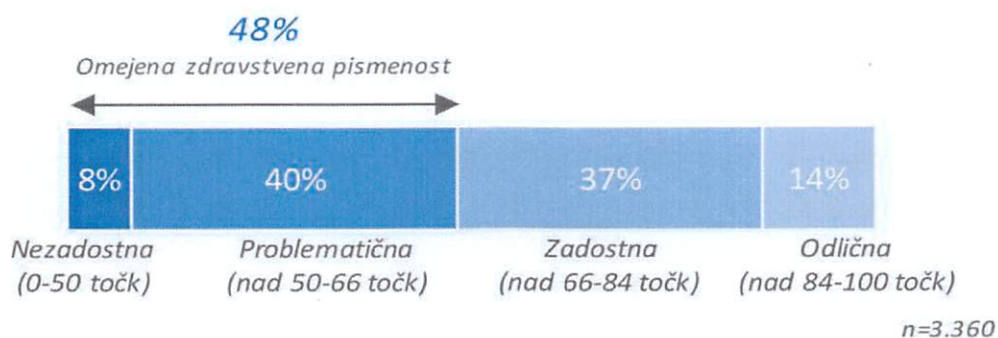
Raziskave so pokazale, da ima skoraj polovica odraslih Slovencev težave pri razumevanju zdravstvenih informacij. To pogosto vodi v manjšo uporabo preventivnih storitev, slabše obvladovanje kroničnih bolezni in večje obremenitve za zdravstveni sistem. Strategija odgovarja na te izzive z ambicioznim ciljem – do leta 2035 želi doseči, da bo vsaj 60 odstotkov prebivalstva doseglo zadostno ali odlično raven zdravstvene pismenosti.

Za doseg tega cilja se strategija osredotoča na devet podciljev:

1. opolnomočenje prebivalcev pri odločanju o zdravju,
2. krepitev znanja otrok in mladostnikov,
3. boljša komunikacija v zdravstvenih ustanovah,
4. dodatna znanja za zdravstvene delavce,

5. spodbujanje digitalne zdravstvene pismenosti,
6. pomoč ranljivim skupinam in bolnikom s kroničnimi boleznimi,
7. vseživljenjsko učenje o zdravju,
8. večja vloga civilne družbe in skupnosti,
9. vključevanje zdravstvene pismenosti v javne politike in mednarodno sodelovanje.

Skupaj s strategijo je bil sprejet tudi prvi Akcijski načrt zdravstvene pismenosti 2025–2027 ([Akcijski načrt zdravstvene pismenosti 2025–2027 - Iskanje Google](#)), ki predvideva izvedbo nacionalnih kampanj, razvoj smernic, digitalnih rešitev, modulov usposabljanja, vključitev zdravstvene pismenosti v izobraževalne programe, izvajanje raziskav, razvoj meril organizacijske pismenosti in vključevanje Slovenije v mednarodne projekte. S tem se krepi sistemski pristop k zdravstveni pismenosti kot ključnemu dejavniku za izboljšanje zdravja in zmanjševanje neenakosti. Strategija poudarja enak dostop, spoštljivo komunikacijo, kulturno ustreznost in aktivno vlogo pacientov, posebno pozornost pa namenja ranljivim skupinam. S strategijo želi Slovenija postati ena izmed vodilnih držav na področju zdravstvene pismenosti in s tem zagotoviti boljšo oskrbo, večje zadovoljstvo pacientov in trajnostno delovanje zdravstvenega sistema.

Slika: Delež oseb v posamezni kategoriji dosežka splošne zdravstvene pismenosti.

Nacionalna strategija kakovosti in varnosti v zdravstvu (2023-2031) je zagotavljanje učinkovitega razvoja sistematičnega vodenja ter izboljševanja kakovosti in varnosti zdravstvenih storitev v slovenskem zdravstvu, na temeljih z dokazi podprte znanosti.

Poglavitni razlogi za osredotočenje na kakovost in varnost v zdravstvu so vrzeli med sedanjimi izidi in izidi dobrih praks, velika variabilnost med izvajalci, razsipavanje virov, pričakovanja uporabnikov zdravstvenih storitev, državljanov in izboljšanje dostopnosti.

Izkušnje iz držav z nacionalnimi politikami in strategijami kakovosti so poudarile pomembnost skladnega načrta, ki zagotavlja smernice in usmeritve kakovosti in varnosti na vseh ravneh zdravstvenega sistema.

Nacionalna strategija upošteva 4 globalne cilje zdravstva:

1. izide za posameznika in populacijo,
2. stroške na posameznika in populacijo,
3. izkušnje uporabnikov zdravstvenih storitev in
4. zadovoljstvo zaposlenih.

Ti so povezani z načeli kakovosti:

- Odzivnost - osredotočenost na uporabnika zdravstvenih storitev.
- Varnost – izvajanje zdravstvene dejavnosti brez preprečljivih škodljivih dogodkov.
- Uspešnost – izvajanje zdravstvene dejavnosti z najboljšimi izidi zdravljenja.
- Učinkovitost – zagotavljanje gospodarnosti oz. preprečevanje razsipnosti pri opremi, materialu, času, ljudeh in stroških.

- Dostopnost– zmanjševanje čakanja z izogibanjem zakasnitev za uporabnike zdravstvenih storitev in osebje (vključuje tudi fizično, psihološko in materialno dostopnost).
- Enakopravnost – enak dostop do zdravstvene obravnave brez diskriminacije.

Nacionalna strategija povezuje zdravstvene in ne zdravstvene politike, opredeljuje prednostne naloge in poudarja pomen na kakovost in varnost usmerjenih struktur, procesov in izidov na področju zdravja.

USMERITVE ZDRAVSTVENE POLITIKE ZA LETO 2026 - Smernice

Temeljni cilji smernic za leto 2026 so:

1. povečati časovno dostopnost pacientov do zdravstvenih storitev,
2. meriti kakovost in varnost zdravstvenih storitev za paciente preko merjenja izidov zdravljenja,
3. povečati učinkovitost izvajanja zdravstvene oskrbe,
4. povečati motivacijo in zavzetost zaposlenih v sistemu zdravstvenega varstva z ustreznimi pogoji dela,
5. spodbujati aktivno vlogo in odgovornost posameznika za lastno zdravje.

Namen in cilj smernic:

Smernice predstavljajo izhodišča Ministrstva za zdravje ZZZSju za pripravo predloga programa storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelitev zmogljivosti, potrebne za njegovo izvajanje, in določitev obsega sredstev (v nadaljnjem besedilu: dogovor) za leto 2024 ter srednjeročne usmeritve zdravstvene politike za leto 202. Namen smernic je nasloviti področja oziroma prednostne naloge na področju zdravstva.

Potrebno bo dvigniti zavest o nujni potrebi po racionalnem obnašanju in stroškovni učinkovitosti s strani vseh deležnikov v zdravstvu. Prioritetne bodo tiste storitve, ki pokrivajo ključne zdravstvene potrebe prebivalstva, se pravi standardizirane storitve, ki morajo biti dostopne vsem prebivalcem in prebivalkam, ne glede na njihovo finančno stanje ali katero drugo značilnost. Nabor vseh storitev mora pregledati medicinska stroka in pripraviti osnovo dogovora partnerjev v okviru razpoložljivih sredstev. Pregled nabora mora vključiti vse storitve, tudi doslej financirane in ne le nove metode zdravljenja. Potrebno je vzpostaviti spremljanje učinkovitosti izvajalcev po posameznih boleznih in uvesti strokovno-finančne nadzore v sodelovanju z zbornicami.

SOCIALNO VARSTVO

Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021–2030 določa usmeritve za delovanje in razvoj sistema socialnega varstva v navedenem obdobju.

Sistem socialnega varstva ponuja zaščito ranljivim skupinam prebivalstva. Obsega ukrepe in programe na nacionalni in lokalni ravni. Sistem socialnega varstva in socialna politika z ukrepi za zmanjševanje družbenih neenakosti in socialne izključenosti pomembno prispevata k dolgoročni, trajnostni in vključujoči rasti v družbi ter doseganju razvojnih ciljev Slovenije. Poleg socialne politike, ki z ukrepi neposredno naslavlja ranljive situacije in položaj ranljivih skupin prebivalstva, so za socialni položaj in življenjsko raven prebivalstva pomembne tudi politike na drugih področjih, na primer zdravstveno varstvo, izobraževanje, kultura, trg dela in zaposlovanje, invalidsko varstvo, družinska politika, stanovanjska politika idr. Slovenija je v zadnjem desetletju prešla dolgotrajno gospodarsko krizo, tveganje revščine se je v splošnem zmanjšalo predvsem zaradi povečanja zaposlenosti, socialni transferji pa so tveganje revščine blažili. Medtem ko se je po krizi tveganje revščine v povprečju zmanjšalo, je bil ta napredek neenakomeren in počasnejši v gospodinjstvih z nizko izobrazbo in z brezposelnimi ter pri starejših. Ta razvoj po krizi kaže, da so za zmanjševanje revščine oziroma materialne prikrajšanosti ključnega pomena preventivni ukrepi in vključenost posameznika na trg dela. K temu splošnemu cilju težijo politike socialnega varstva, hkrati pa je za njegovo doseganje zelo pomembno usklajevanje in povezovanje vseh politik, ki posredno ali neposredno vplivajo na socialni položaj ljudi. Nadaljnji razvoj socialnovarstvenih storitev in programov je tesno povezan z uresničevanjem ciljev socialnega varstva v navedenem obdobju. Jasna opredelitev storitev in programov, predvsem pa umeščenost posameznih storitev in programov v koherentno socialnovarstveno politiko je pogoj za sledenje zadanim ciljem. Prav zato so storitve in programi opredeljeni glede na njihov pomen za doseganje ključnih ciljev socialne politike v naslednjih letih, in sicer za:

- zmanjševanja tveganja revščine in povečevanje socialne vključenosti,
- izboljšanje dostopnosti in dosegljivosti storitev in programov ter krepitev skupnostnih oblik socialnega varstva,
- ustvarjanje podpornega okolja / pogojev za izboljšanje kakovosti storitev in programov.

Resolucija je strateški razvojni dokument, podrobni ukrepi bodo opredeljeni v Nacionalnem izvedbenem načrtu.

Slovenija je močno obremenjena z demografskimi spremembami in staranjem populacije. Za spoprijemanje z demografskimi spremembami je bila leta 2017 pripravljena široko zastavljena **Strategija dolgožive družbe**, ki naslavlja demografske izzive in njihove posledice na različnih področjih družbe. Strategija dolgožive družbe je zasnovana na konceptu aktivnega staranja in naslavlja vse generacije oziroma predpostavlja aktivnosti v vseh življenjskih obdobjih na področjih dela, družbenega in političnega udejstvovanja, skrbi za zdravje in medgeneracijskega sodelovanja.

Trije strateški cilji **Strategije dolgožive družbe** so:

1. blaginja vseh generacij ter dostojno in varno bivanje v domačem okolju z upoštevanjem visoke ravni človekovih pravic;
2. vključenost vseh generacij v ekonomsko, družbeno, socialno in kulturno življenje v skladu z njihovimi željami in potrebami ter medgeneracijsko sožitje;
3. ohranjanje in izboljšanje telesnega in duševnega zdravja ljudi vseh starosti.

Leta 2017 je bila sprejeta tudi Strategija razvoja Slovenije 2030, ki v središče postavlja kakovostno življenje za vse, in s cilji ter ukrepi pomembno naslavlja tudi področje revščine in socialne izključenosti.

Za doseg teh ciljev so zapisane usmeritve za aktivnosti in ukrepe na štirih področjih oziroma štirih stebrih (sklopih):

1. trg dela in izobraževanje (prilagoditve na trgu dela, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem, zagotavljanje zadostnega obsega delovne sile z neto priseljevanjem);
2. samostojno, zdravo in varno življenje vseh generacij (sistemi socialne zaščite, dostopnost do zdravstvenih storitev in dolgotrajne oskrbe, skrb za zdravje, zmanjševanje neenakosti v zdravju);
3. vključenost v družbo (medgeneracijsko sodelovanje, prostovoljstvo, uporaba IKT za komunikacijo, preprečevanje diskriminacije in nasilja v družbi, kulturna vključenost, politično udejstvovanje);
4. oblikovanje okolja za aktivnost v celotnem življenjskem obdobju (prilagoditve v gospodarstvu, bivalnih razmer in prometne ureditve s podporo IKT in tehnoloških rešitev).

Velik izziv v kontekstu staranja populacije je naraščajoče število oseb z demenco in drugimi kognitivnimi motnjami. V Sloveniji se bo po napovedih število oseb z demenco v naslednjih 20 letih podvojilo. Razvoj na področju demence pa potrebuje ukrepe in spremljanje tudi v prihodnjem obdobju. Pozornost bomo namenili tako razvoju in prilagoditvam storitev za osebe z demenco (npr. krepitev dnevnih oblik varstva) kot razvoju oblik pomoči svojcem oseb z demenco in neformalnim oskrbovalcem v lokalnem okolju.

Z vidika izzivov sistema socialnega varstva in z vidika naslavljanja ranljivih situacij in tveganj ter neenakosti skupin (predvsem starejšega) prebivalstva je zelo pomembna vzpostavitev zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Enotna ureditev celovitega sistema dolgotrajne oskrbe (v nadaljnjem besedilu: DO) in tudi njegovega financiranja je že dalj časa pomembna prioriteta tako socialne kot zdravstvene politike v Sloveniji. Področje dolgotrajne oskrbe je namreč v Sloveniji razdrobljeno tako z vidika organiziranosti kot z vidika financiranja, kar ustvarja precejšnje neenakosti med uporabniki. Raven pomoči, ki jo posameznik prejema, ni vedno v skladu z njegovimi dejanskimi potrebami, dostopnost do storitev pa se pomembno razlikuje glede na to, ali so uporabniki v instituciji (bolj integrirane zdravstvene in socialne storitve) ali ostajajo na svojem domu.

S sprejemom *Zakona o dolgotrajni oskrbi* se vzpostavlja nov steber socialne varnosti, ki bo v povezavi s spremembami drugih sistemov socialne varnosti (zdravstva, socialnega varstva in pokojninskega varstva) in dodatnimi javnimi viri omogočal ter zagotavljal opravljanje dolgotrajne oskrbe kot integrirane dejavnosti storitev in ki bo ljudem čim dlje omogočal samostojno in varno življenje v vseh okoljih. Poleg sprejetja ZDOsk so zelo pomembni tudi ukrepi spodbujanja aktivnega in zdravega staranja, da bi starejši lahko čim dlje živeli samostojno ali ob podpori skupnostnih storitev ter da se na ta način čim bolj odloži odhod v institucionalne oblike varstva in pomoči. Upoštevajoč navedeno se bodo vsebina, cilji in ciljne vrednosti socialnovarstvenih storitev v skladu z Zakonom o socialnem varstvu) ustrezno prilagodile v izvedbenem načrtu predmetne resolucije.

VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI

Kaj odlikuje zdravo občino

Zdrava občina je zdravju naklonjeno okolje, kjer so preko usklajenih aktivnosti zagotovljeni ugodni družbeni in fizični pogoji za zdravje. V zdravi občini si prizadevamo za razvoj skupnosti, ki je varna, ekonomsko učinkovita in okolju prijazna, in kjer imajo občani enak dostop do kakovostnega izobraževanja, zaposlitve, prevoza in stanovanja ter do vseh potrebnih zdravstvenih storitev. Takšna lokalna skupnost temelji na povezanem delovanju različnih deležnikov (posameznikov, skupin in organizacij) ob uporabi različnih oblik znanja, od vsakdanjega izkustvenega do strokovnega in znanstvenega. Občani so opolnomočeni in vključeni v procese odločanja. V zdravi občini spodbujamo in omogočamo zdrav življenjski slog ter sistematično zbiramo in analiziramo podatke o učinkih svojih dejavnosti na zdravje prebivalstva.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) si prizadeva spodbujati lokalne skupnosti v slovenskih občinah k aktivnemu odnosu do zdravja prebivalcev ter odkrivati in širiti najboljše prakse s tega področja.

Ključno je povezovanje

Slovenci smo dobri v povezovanju v manjše lokalne skupnosti, ki so skozi tisočletja omogočile preživetje rodov. Zaupanje in sodelovanje sta ključna gradnika uravnoteženega razvoja skupnosti, v kateri prevladujejo vrednote, kot so zdrav način življenja, družbena odgovornost, okoljsko zavedanje in empatija. Po javnomnenjskih raziskavah Eurobarometra lokalne oblasti ostajajo ključna institucija države, ki ji Slovenci v največji meri zaupajo, najmanj zaupanja pa so deležne politične stranke. Po podatkih zimske meritve za leto 2023 47 % Slovencev zaupa lokalnim oblastem.

Povezovanje na lokalni ravni, ki je del naše kulture, bi ob hkratni odprtosti do širših družbenih procesov lahko bila naša prednost pri razvoju zdravih skupnosti. Najpomembnejši korak na poti razvoja skupnosti je vzpostavitev partnerstev med različnimi akterji v lokalnem okolju.

Partnerstva za krepitev zdravja ter zmanjševanje neenakosti in ranljivosti so lahko različna

Eden od možnih načinov povezovanja je vzpostavitev lokalne skupine za zdravje. Lokalna skupina daje formalni okvir za povezano in v zdravje usmerjeno delovanje različnih akterjev, ki sooblikujejo pogoje življenja v občini. Lahko se imenuje tudi Svet za zdravje, Lokalna akcijska skupina (LAS) za zdravje itd. Vanjo so praviloma vključeni predstavniki občine, zdravstvenega doma, območne enote NIJZ, centra za socialno delo, šol in vrtcev, Zavoda RS za zaposlovanje, drugih javnih zavodov, gospodarstva, nevladnih organizacij in združenj. Koordinativno vlogo pogosto prevzame občina, kar se v praksi izkazuje za uspešen pristop.

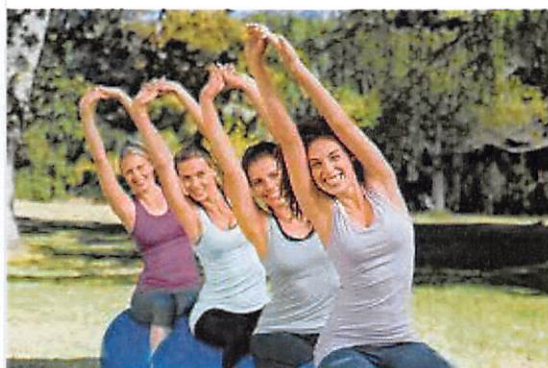
Občina Brežice je oktobra 2023 podpisala namero za vključitev Občine v **Mrežo zdravih mest**. S podpisom namere se je Občina zavezala k spodbujanju bolj zdravega in trajnostnega življenjskega sloga. Program Zdravih Mest omogoča lokalnim skupnostim, da sprejemajo proaktivne ukrepe in postanejo zgled drugim, kako izboljšati kakovost življenja v njihovem mestu oziroma občini.

Zdrava mesta so dolgoročen mednarodni program, ki deluje že več kot tri desetletja in je zaživel pod okriljem Regionalnega urada Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) za Evropo, ki ima v lokalnih okoljih enkratno in neponovljivo vlogo. Pospesuje novosti in spremembe v lokalni zdravstveni politiki, zagovarja nove pristope k družbenemu zdravju. V Evropsko mrežo zdravih mest se je uspelo vključiti čez 1400 občin, preko 30 nacionalnih mrež. Leta 1989 se je v program vključila tudi Slovenija in v VII. fazi sledi smernicam Svetovne zdravstvene organizacije v Slovenski mreži zdravih mest s 37 občinami članicami, odslej tudi z novo članico – Občino Brežice.

Občina Brežice si že dolgo prizadeva, da bi bili njeni občani zdravi in da bi bile Brežice zdravo mesto, ter da podpis listine predstavlja zgolj formalnost, ki nakazuje na dejavnosti in vlaganja, ki jih Občina Brežice že nekaj let redno izvaja. *"To bo tudi bolj čvrsta zaveza, ki bo omogočala lažjo sledljivost tistega, kar seveda moramo še narediti,"* je povedal župan in poudaril pomen zdravega okolja, v katerem živimo.

Občina Brežice redno investira tudi v športne objekte in rekreacijske parke in s tem spodbuja zdrav življenjski slog, gradijo se kolesarske steze ipd. Pomemben je tudi turizem, ki je povezan z zdravim načinom življenja v zeleni destinaciji. *"Želimo si, da živimo v prijetnem, zelenem in zdravem okolju", zato je še kako pomembno sodelovati z raznoraznimi institucijami. Veseli me tudi, da nam je uspelo dograditi zdravstveni dom in vzpostaviti Center za krepitev zdravja,"* je še ob zaključku nagovora povedal župan Ivan Molan.

Z vzpostavitvijo partnerstev se gradijo mostovi med različnimi institucijami in organizacijami. Izkušnje kažejo, da lokalne institucije po medsebojni izmenjavi informacij včasih šele prvič ugotovijo, koliko povezujočih se vsebin izvajajo v istem lokalnem okolju.

STRATEGIJA STAROSTI PRIJAZNE OBČINE BREŽICE ZA OBDOBJE 2026 – 2036

V Evropi se prebivalstvo stara, podobno sliko starostne strukture prebivalcev kaže tudi Slovenija, ki ima skoraj 18 odstotkov prebivalcev starih 65 in več let. Odstotek starejših je v brežiški občini še nekoliko višji, starostno mejo 65 in več let dosega že vsak peti občan. Naloga občine je omogočiti pogoje za kakovostno življenje občanov v vseh starostnih obdobjih. Pomembno vlogo pri tem ima gotovo sobivanje različnih generacij ob sodelovanju različnih institucij ter ob vzajemni pomoči in podpori med občani. Namen različnih oblik pomoči in aktivnosti za starejše sledi usmeritvi države, da bi starejšim z ustrežno podporo na vseh področjih življenja omogočili, da čim dlje bivajo v domačem okolju.

OBČINA BREŽICE

Velikost Občine Brežice

Površina občine Brežice je **268 km²**, kar je **1,3 %** površine Slovenije. Po površini sodi na **14. mesto** med vsemi slovenskimi občinami.

Občani Občine Brežice

24.450
prebivalcev

12.065 žensk

12.385 moških

Delež starejših v Občini Brežice

Glede na statistične projekcije se bo v Sloveniji med letoma 2013 in 2060 delež ljudi starejših nad 80 let dvignil iz **4,5 %** prebivalstva na **12,3 %**, kar za občino Brežice pomeni porast iz sedanjih **1440** na **3007** ljudi starih nad 80 let. V tej starosti večina ljudi potrebuje dolgotrajno oskrbo.

Tudi delež prebivalcev starejših nad 65 let se bo v primerjavi z deležem starih od 20-64 skokovito povečal - ljudi, ki bodo potrebovali programe za zdravo in aktivno staranje, bo torej veliko več.

Povprečna starost občanov v Občini Brežice

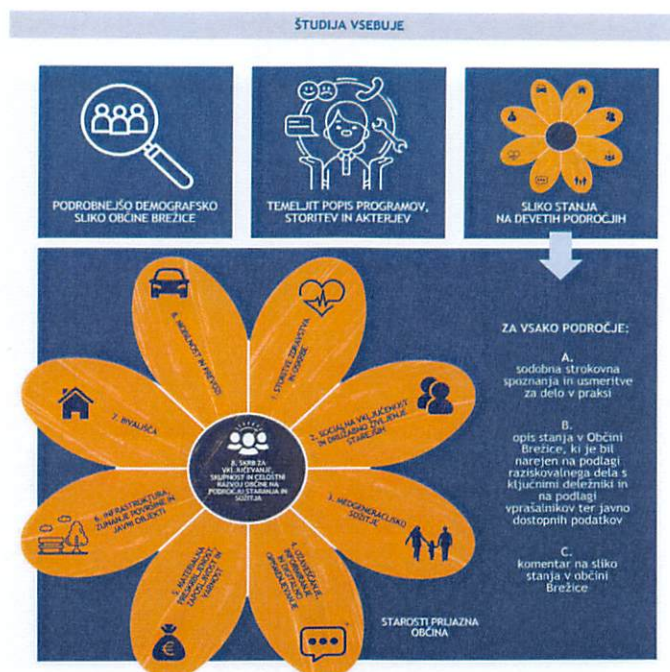
Povprečna starost prebivalcev Občine Brežice se v povprečju dviga hitreje kot v celotni Sloveniji. V začetku leta 2025 je bila povprečna starost v Brežicah **45,9 let**, povprečna prebivalcev Slovenije pa **44,4 let**.

Strateško načrtovanje je temelj za dolgoročni razvoj in tako smo na podlagi zagotovljenih sredstev v proračunu za leto 2024 in 2025, v letu 2024 pristopili k pripravi in v letu 2025 je bila na 17. redni seji Občinskega sveta Občine Brežice, 13. oktobra 2025, sprejeta *Strategija starosti prijazne Občine Brežice za obdobje 2026 - 2036 za starejše*.

K izdelavi dokumenta je bil povabljen Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje in Slovenska mreža starosti prijaznih mest in občin katere koordinator je

Inštitut Antona Trstenjaka. Strategija je rezultat sodelovanja številnih strokovnjakov, lokalnih akterjev in predvsem občanov, ki so s svojimi izkušnjami, priporočili in opravljenimi anketami oblikovali vsebinska izhodišča.

Najprej je bila izdelana **Študija Staranje in medgeneracijsko sožitje v občini Brežice**, ki je strokovna podlaga za pripravo strategije starosti prijazne občine Brežice, s tem pa tudi pričetek sistematičnega dela na področju staranja in medgeneracijskega sožitja. Študija in strategija sta obvezna koraka občine za vstop v slovensko in svetovno mrežo starosti prijaznih mest in občin.

Študija Staranje in medgeneracijsko sožitje v občini Brežice odgovarja prvemu koraku programa Starosti prijaznih mest in občin – ugotavljanje stanja: potreb, želja in zmožnosti za področje staranja in medgeneracijskega sožitja. S tem je študija izhodiščna točka nadaljnjih prizadevanj na tem področju, v prvi vrsti za oblikovanje Strategije, pa tudi za pripravo vseh naslednjih akcijskih oziroma letnih načrtov. Obenem njena uporabnost presega ta namen. Strnjena teoretična spoznanja prilagojena razmeram občine Brežice spojena s praktičnimi usmeritvami so bogato gradivo za informiranje in ozaveščanje, za delo delovnih skupin, orientacija pri snovanju akcij in posameznih aktivnosti tako v okviru dela SPMO kot za ostale deležnike, ki delujejo na področju staranja in sožitja v občini Brežice.

Slika: Struktura strategije

Vrednotenje doseganja strateških ciljev, ki so navadno usmerjeni v spremembo vedenja ali izboljšanje zdravja občanov so vidni šele na daljši rok. V ta namen je bilo že v fazi načrtovanja pripraviti nabor merljivih kazalnikov, ki bodo odražali doprinos skupnega odzivanja na zastavljeni ukrep. Pri tem se je potrebno zavedati, da lahko na rezultate vpliva vrsta drugih dejavnikov, na katere morda nimamo vpliva.

Ljudje si želimo živeti v skupnosti, kjer se počutimo varne, imamo možnosti izobraževanja, zaposlitve, zdravstvenega varstva in kjer imamo pogoje ter možnosti za kakovostno življenje. Če naj to dosežemo, potrebujemo zmogljivo skupnost z dobrim vodenjem, uresničljive načrte in podporo vseh članov skupnosti. Zmogljivost skupnosti za opravljanje njene vloge gradimo s pomočjo povezav in partnerstev njenih članov, tako posameznikov kot skupin in organizacij.

Izbira načina življenja je sicer odločitev posameznika, a je močno pogojena z okoljem, v katerem živi. Za zdrava vedenja se je lažje odločiti, če obstaja možnost zdravih izbir. V skupnosti lahko to naredimo samo s sodelovanjem vseh partnerjev, ki vplivamo na socialno, kulturno, ekonomsko in fizično okolje, v katerem živijo člani te skupnosti.

Slika: Splošna bolnišnica Brežice

NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI BREŽICE za leto 2025 - 2026

Občina Brežice je povprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 1,01, ki se znotraj regije uvršča na 3. mesto med šestimi posavskimi občinami. Od slovenskega povprečja v tokratni publikaciji po kazalnikih zdravja s področja prebivalcev in skupnosti odstopa po nižjem prirastu prebivalstva, višjem deležu starejšega prebivalstva (80 let in več) in nižjem deležu osnovno izobraženih odraslih (OŠ in manj).

Občina Brežice se statistično značilno razlikuje od povprečja preostale Slovenije v 16 od 37 spremljanih kazalnikov, s katerimi so v publikaciji Zdravje v občini 2023 ocenjevali zdravje slovenskih občin.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina v štirih kazalnikih, in sicer:

- osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj) – Brežice 11,9 % (Slovenija 12,7 %), kazalnik upada;
- presejanost v Programu DORA – Brežice 80,4 % (Slovenija 78,0 %), kazalnik narašča;
- hospitalizacije zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu (15 let in več) – Brežice 1,2 na prebivalcev (Slovenija 1,7 na 1.000 prebivalcev), kazalnik upada;
- hospitalizacije zaradi klopnega meningoencefalitisa – Brežice 0,4 na 100.000 prebivalcev (Slovenija 7,3 na 100.000 prebivalcev), kazalnik upada.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije kaže občina za sedem opazovanih kazalnikov, in sicer:

- skupni prirast prebivalstva – Brežice –1,7 ‰ (Slovenija –0,9 ‰);
- prekomerna prehranjenost otrok – Brežice 32,2 % (Slovenija 28,7 %);
- prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji – Brežice 12,8 % (Slovenija 8,5 %);
- odzivnost v Program Sviti – Brežice 58,1 % (Slovenija 63,4 %);
- presejanost v Programu Zora – Brežice 70,2 % (Slovenija 71,7 %), kazalnik narašča;
- bolniška odsotnost – Brežice 22,6 dni (Slovenija 19,4 dni), kazalnik narašča;
- hospitalizacije zaradi zlomov kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) – Brežice 9,4 na 1.000
- prebivalcev (Slovenija 6,4 na 1.000 prebivalcev), kazalnik narašča.

Občina odstopa od povprečja preostale Slovenije še v petih kazalnikih, za katere odstopanja ni mogoče enoznačno opredeliti kot boljšega ali slabšega:

- starejše prebivalstvo (nad 80 let) – Brežice 6,0 % (Slovenija 5,5 %), kazalnik narašča;
- prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni – Brežice 5,9 na 100 prebivalcev (Slovenija 5,4 na 100 prebivalcev);
- prejemniki zdravil zaradi povišanega krvnega tlaka – Brežice 24,8 na 100 prebivalcev (Slovenija 22,4 na 100 prebivalcev), kazalnik upada;
- prejemniki zdravil proti strjevanju krvi – Brežice 13,3 na 100 prebivalcev (Slovenija 11,9 na 100 prebivalcev);
- hospitalizacije zaradi srčne kapi (35–74 let) – Brežice 3,3 na 1.000 prebivalcev (Slovenija 2,0 na prebivalcev), kazalnik narašča.

Pri spodnjih kazalnikih občina sicer ne odstopa od povprečja Slovenije, vendar so v publikacijah od 2016 do 2023 njihovi trendi statistično značilni:

Ugoden trend:

- stopnja delovne aktivnosti narašča;
- stopnja poškodovanih v transportnih nezgodah upada;
- delež pomoči na domu narašča;
- stopnja umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0–74 let) upada;
- stopnja umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0–74 let) upada.

Neugoden trend:

- stopnja novih primerov raka pljuč narašča.

Za varovanje, ohranjanje in izboljševanje zdravja ter zmanjševanje neenakosti med prebivalci lokalne skupnosti je pomembna tako individualna kot družbena skrb za zdravje.

V občini Brežice so v prihodnjih letih ključni splošni ukrepi promocije zdravja, z dodatno pozornostjo na:

- skrbi za gibanje in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok);
- krepitvi zdravja zaposlenih (in zniževanju bolniškega staleža);
- zmanjševanju rabe tobačnih in povezanih izdelkov ter spodbujanju ne kajenja;
- izboljšanju prometne varnosti s poudarkom na zmanjševanju rabe alkohola,
- ukrepih za preprečevanje padcev pri starejših prebivalcih;
- udeležbi v presejalnih programih (predvsem Programa Sviti in Zora).

Prekomerna prehranjenost otrok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Občina Brežice	28,6	28,7	28,6	27,69	26,9	26,9	37,3	32,2	27,8	24,9
Regija Posavska	28,7	28,4	28,6	28,82	29,5	28,9	32,1	34,8	29,87	27,94
Upravna enota Brežice	28,6	28,7	28,6	27,69	26,9	26,9	37,3	32,2	27,8	24,9
Slovenija	24,6	23,9	24,8	24,3	24,5	24,1	27,8	28,7	24,95	23,39

Tabela: Prekomerna prehranjenost otrok – Slovenija, NIJZ 2016 – 2025

ZDRAVJE V OBČINI BREŽICE 2023 S TRENDI

BOLJŠE KOT V SLOVENIJI

OSNOVNO (ZOBRAŽENI) ODRASLI (od ali manj) 15-64 let 11,9 % ↓ SLO: 12,7 %	PRESEJANOST V PROGRAMU DORA 80,4 % ↑ SLO: 78,0 %
BOLEZNI, NEPOSREDNO PRIPISLIVE ALKOHOLU 1,2 ↓ hospitalec / na 1.000 prebivalcev SLO: 1,7	KLOPNI MENINGOENCEFALITIS 0,4 ↓ hospitalec / na 100.000 prebivalcev SLO: 7,3

SLABŠE KOT V SLOVENIJI

SKUPNI PRIRAST PREBIVALSTVA -1,7 ‰ SLO: -0,9 ‰	PROMETNE NEZGODE Z ALKOHOLIZIRANIMI POVZROČITELJI 12,8 % SLO: 8,3 %	PREKOMERNA PREHRANJENOST OSNOVNOŠOLSKIH OTROK 32,2 % SLO: 28,7 %
ODZIVNOST V PROGRAM SVIT 58,1 % SLO: 63,4 %	PRESEJANOST V PROGRAMU ZDRA 70,2 % ↑ SLO: 75,7 %	BOLNIŠKA ODSOTNOST 22,6 dni ↑ SLO: 21,4 dni
ZLOMI KOLKA PRI STAREŠIH PREBIVALCIH 9,4 ↑ hospitalec / na 1.000 prebivalcev SLO: 6,4	NEUGODEN TREND NOVI PRIMERI RAKA PLUČ ↑	

PODROČJA ZA AKTIVNEJŠI PRISTOP

- Sklepi za prehrano in zdravo prehrano otrok in odraslih (prekomerna prehranjenost otrok)
- Krepitev zdravja zaposlenih (in izboljšanje bolniškega staleža)
- Izboljšanje prometne varnosti
- Zmanjševanje rabe tobakov in povezanih izdelkov ter spodbujanje nekadiljenja
- Padci pri starejših prebivalcih
- Udeležba v presejalnih programih (predvsem Programu SVIT in ZDRA)

11 Število polnih prijavljene neugodne gibanje kazalca ali leta (posredno ocenjeni trend)

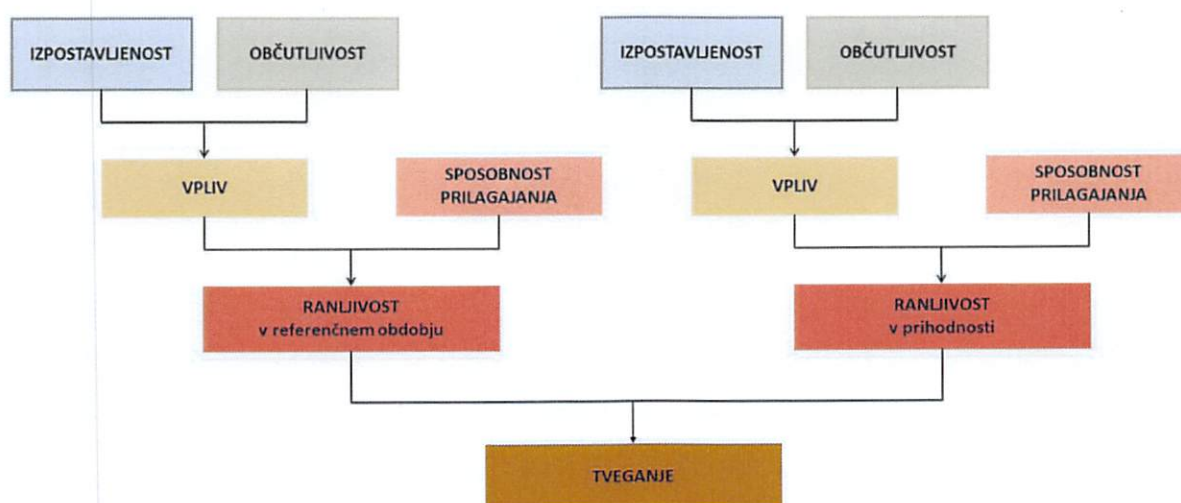
12 Število v obdobju
2021-2023

OCENA RANLJIVOSTI IN TVEGANJA ZA ZDRAVJE ZARADI PODNEBNIH SPREMEMB PO PODNEBNIH REGIJAH

Ranljivost je opredeljena kot stopnja dovzetnosti občin za potencialne vplive podnebnih dogodkov in podnebnih sprememb ter z njimi povezane škodljive učinke in sposobnost prilagajanja na te spremembe; tveganje pa predstavlja spremembo te ranljivosti in se oceni s primerjavo ranljivosti v sedanosti z ranljivostjo v prihodnosti. Večja kot je ranljivost za podnebne spremembe, večje tveganje predstavljajo podnebne spremembe.

Napovedi kažejo, da bodo prebivalci v prihodnosti izpostavljeni vročinskim valovom, ki bodo močnejši, daljši in pogostejši. Prav tako se bosta povečala jakost in pogostost izjemnih padavin in s tem verjetnost poplav in plazov. Najverjetneje se bodo višale tudi koncentracije troposferskega ozona. Poleg tega bodo podnebne spremembe vplivale na kakovost pitne in kopalne vode ter širjenje prenašalcev bolezni. Ranljivost prebivalstva se bo večala, predvsem zaradi staranja prebivalstva in urbanizacije (starejši odrasli in prebivalci v mestih spadajo med ranljivejše skupine za podnebne spremembe).

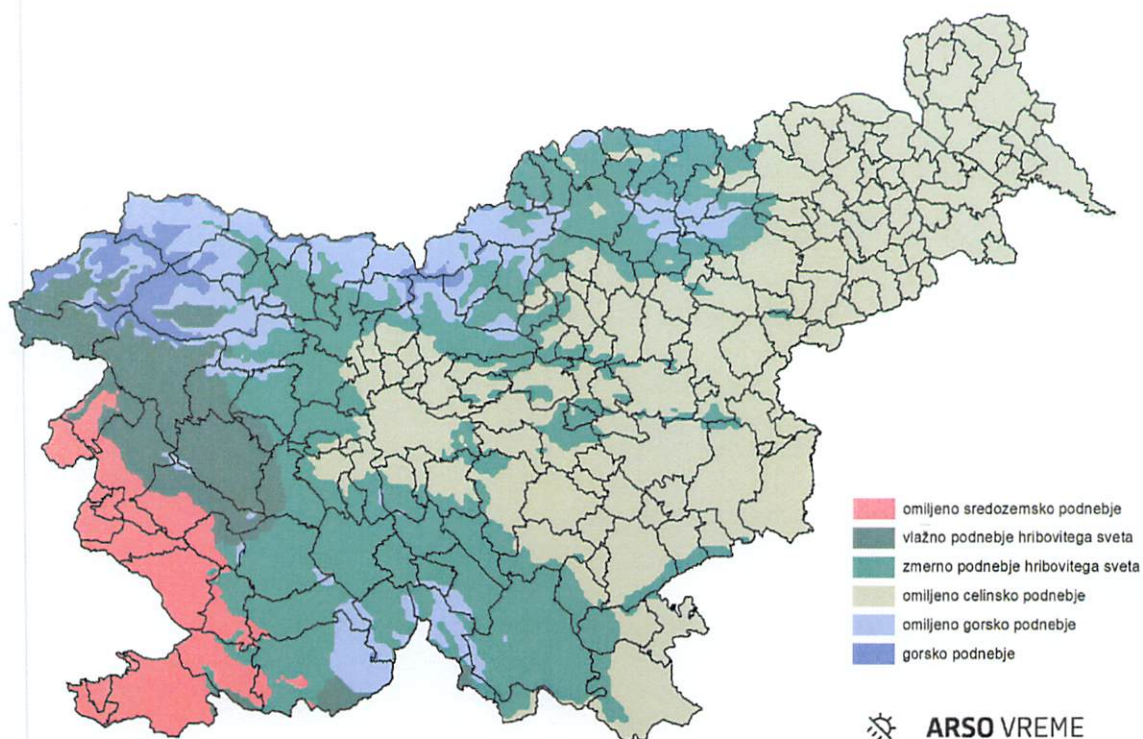
Predvidene večje obremenitve zaradi podnebnih sprememb in rastoča ranljiva skupina prebivalcev lahko povečajo obremenitev zdravstvenega sektorja in ogrozijo infrastrukturo zdravstva.

Shematski prikaz ocene tveganja.

Na podlagi boljšega poznavanja lokalnih dejavnikov tveganja ARSO občinam svetuje, da se še posebej osredotočajo na potrebne ukrepe blaženja (npr. telemedicina, prehod na obnovljive vire energije, energetska sanacija, zelene strehe, trajnostna mobilnost, zelena javna narocila, učinkovito ravnanje z odpadki. . .) in prilagajanja na podnebne spremembe (uporabo sistemov za zgodnje opozarjanje, identifikacijo varnih javnih zgradb, preventivne ukrepe za zdravje, ustrezno načrtovanje javnih površin, promocija aktivnega transporta, povečevanje redne telesne dejavnosti idr.).

Več o nekaterih možnih ukrepih za prilagajanje podnebnim spremembam je v dokumentu *Ocena ranljivosti in tveganja za zdravje zaradi podnebnih sprememb po podnebnih regijah v Sloveniji*.

Podnebne regije z mejami občin (Vir: ARSO)

Ocena ranljivosti (po 5-stopenjski lestvici: od 1-zanemarljiva do 5-zelo velika) v sedanosti kaže, da je za območje z omiljenim sredozemskim podnebjem ranljivost velika (stopnja 4) predvsem na področju socialno-ekonomskih dejavnikov (revščina in socialna izključenost), medtem ko je na ostalih območjih zmerna (stopnja 3). Ocena ranljivosti v prihodnosti (v obdobju 2041-2070) kaže, da bo ranljivost velika (stopnja 4) tako za območje z omiljenim sredozemskim podnebjem (zaradi demografske slike, socialnoekonomskih dejavnikov in toplotnih obremenitev) kot tudi za območje z omiljenim celinskim podnebjem (zaradi demografske slike, zdravstvenega stanja prebivalcev in socialno-ekonomskih dejavnikov), medtem ko za ostala območja ostaja zmerna (stopnja 3). Ocena tveganja izhaja iz primerjave ranljivosti v sedanosti in prihodnosti. Za območje z omiljenim sredozemskim podnebjem in z omiljenim celinskim podnebjem je ocena tveganja (po 5-stopenjski lestvici: od 1-tveganja ni do 5-zelo veliko tveganje) velika (stopnja 4), za ostala območja je zmerna (stopnja 3).

Glede na napovedi bosta ranljivost in tveganje po letu 2070 še večja, zato je treba pravočasno načrtovati ustrezne ukrepe. Za posamezne občine, ki se nahajajo v določeni podnebni regiji, je večja verjetnost, da so potencialni vplivi podnebnih sprememb enaki. Ker pa na ranljivost vpliva tudi občutljivost prebivalstva in sposobnost prilagajanja (demografska slika, zdravstveno stanje prebivalcev, socialno-ekonomski dejavniki,...), se ocene ranljivosti in tveganja po posameznih občinah v isti podnebni regiji lahko razlikujejo.

Podnebne spremembe

Kako se je v zadnjih 60 letih podnebje v Sloveniji že spremenilo?

Dvig temperature za 2,4 °C

poletje: snega
padanje: zmanjšuje
jesen: snega
zima: povečuje

Povprečna višina
snežne odeje nižja
do 50 %

Spremenjen
padavinski režim:

Do 50 % manj
novega snega

Dvig gladine
morja 11 cm

Kaj čaka Slovenijo v
prihodnosti?

temperatura

Višja temperatura v
vseh letnih časih

Daljša
rastna
doba

Manjša raba
energije za
ogrevanje

več vročinskih
valov, ki bodo
daljši in močnejši

Manj mraznih in
ledenih dni

večja raba energije
za ohlajanje

Povečanje
zimskih padavin
Povečanje letne
količine padavin
Povečano
napajanje
podzemnih
vodonosnikov
Manj snežne
odeje

ekstremni vremenski dogodki

Pogostejše
hudourniške poplave
v toplim delu leta

Pogostejše poplave
v zimskem času

Pogostejša in
močnejša nevihta
s točo in močnim
vetrom

Pogostejše in močnejše suše

Kako bodo podnebne spremembe
vplivale na podnebne ekstreme, če
ne bomo omejili izpustov
toplogrednih plinov?

	danes	2050	2100
Število vročih dni ($T > 30^{\circ}\text{C}$)	31	46	76
Število tropskih noči	7	15	40
Število ledenih dni	9	2	0
Najvišja dnevna količina padavin (mm)	77	81	87

Št.	Ukrep	Cilj
1	Širjenje poznavanja sistemov za bojša pripravljenost na obremenitve iz okolja in večja mo- žnost za ustrezno ravnanje.	Možnost začasnega umika ljudi, posebej ranljivih skupin.
2	Identifikacija in ugotovitev mo- žnosti uporabe javnih zgradb, ki so hlažene in/ali varne pred vplivi drugih ekstremnih vre- menskih razmer.	
3	Preprečevanje rakov kože.	Zmanjšanje bremena raka med prebivalci.
4	Vzpostavitev dodatnih kopalnih vod.	Večja varnost pred neugodnimi in okuzbami in olajšanje toplo- tnih obremenitev.
5	Namestitev plovnikov in ostale dodatne opreme	Možnost zadostnega vnosa te- kočin (hidracije) in zmanjšanje uporabe plastenk; zmanjšanje obremenitve s toploto
6	Ustrezno urbanistično načrtova- nje javnih površin in promocija aktivnega transporta (pešace- nje, kolesarjenje)	Izbojšanje zdravja prebivalcev
7	Povečanje redne telesne dejav- nosti in izbojšanje prehranjeval- nih navad	Ustvariti pogoje in oblikovati okolja, ki bodo prebivalcem omogočili boljše prehranje- valne in gibalne navade oz. več telesne dejavnosti ter zdravje in kakovost življenja.
8	Preprečevanje razmnoževanja komarjev in zaščita pred klopi in lezni in zaščita pred njimi	Zmanjšanje prisotnosti vektor- jev - prenašalcev nalezljivih bo- lezni in zaščita pred njimi
9	Krepitev sosedske povezanosti, pomoci in oskrbe na domu	Izbojšanje odziva na podnebne spremembe in dogodke (orga- nizacija in koordiniranje možnih po- moči na domu, manjša izposta- vjenost neugodnim razmeram v okolju, krepitev povezav med prebivalci)

FINANCIRANJE IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA

Primarno je za izvajanje proračunskih programov na področju zdravstva in socialnega varstva pristojen Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj, ki bo na področjih znotraj letnega proračuna Občine Brežice 2026 predvidoma izvedel vsebine, vezane na izvrševanje sledečih proračunskih postavk:

ZDRAVSTVENO VARSTVO

1702 Primarno zdravstvo

17029001 Dejavnost zdravstvenih domov

- 00045 Sofinanciranje investicij v ZD

17069001 Spremljanje zdravstvenega stanja in aktivnosti promocije zdravja

- 00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja
- 00047 Deratizacija
- 00050 Pogrebni stroški
- 00420 Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva

SOCIALNO VARSTVO

20029001 Drugi programi v pomoč družini

- 00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka

20049003 Socialno varstvo starih

- 00119 Oskrbnine v zavodih
- 00448 Program Sopotnik
- 00531 E-oskrba starejših
- 00536 Oskrba starejših na domu

20049004 Socialno varstvo materialno ogroženih

- 00121 Pomoč na domu
- 00122 Denarne pomoči

20049006 Socialno varstvo drugih ranljivih skupin

- 00123 Programi s področja sociale
- 00124 Drugi nepredvideni stroški
- 00447 Programi društev upokojencev

OSNOVNI REZULTATI SOFINANCIRANJA NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA IN SOCIALNEGA VARSTVA IZ PRORAČUNA V PRETEKLIH 5 LETIH

	2022		2023		2024		2025	2025	2026	2026
	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija
00047 Deratizacija	5.000,00 €	1.660,47 €	8.000,00 €		8.000,00	2.586,45	8.000,00		8.000,00	
00050 Pogrebni stroški	13.000,00 €	11.312,99 €	10.000,00 €		10.000,00	8.706,08	10.000,00		10.000,00	
00117 Denarna pomoč rojstvo otroka	57.750,00 €	50.110,17 €	57.750,00 €		65.500,00	47.885,15	65.500,00		65.500,00	
00119 Oskrbnine v Zavodih	600.000,00 €	550.510,83 €	630.000,00 €		826.617,75	822.617,75	848.100,00			
00447 Programi društev upokojencev	13.000,00 €	13.000,00 €	13.000,00 €	13.000,00 €	13.000,00	13.000,00	13.000,00		13.000,00	
00121 Pomoč na domu	215.000,00 €	91 uporabnikov 245.784,29 €	250.000,00 €	86 oseb	300.000,00	282.541,34	360.00,00		360.000,00	
00448 Sopotnik	40.000,00 €	39.999,96 €	41.500,00 €	41.500,00	41.500,00	41.500,00	41.500,00		41.500,00	
00122										

Denarne pomoči	28.800,00 €	15.713,34 €	28.800,00 €		16.450,00	10.375,00	29.000,00		29.000,00	
00124										
Drugi nepredvideni stroški	400,00 €	0,00 €	400,00 €	400,00	400,00	400,00	400,00		400,00	
00420										
Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva	25.000,00 €	14.134,41 €	18.700,00 €		15.276,32	15.276,32	20.230,00		20.000,00	
00531										
E-oskrba starejših	5.000,00 €	493,41 €	5.000,00 €		5.000,00	538,81	5.000,00		5.000,00	
00722										
Vzpostavitev okolja dolgožive družbe					5.000,00	6.956,00	20.00,00			
000536										
Oskrba starejših na domu	30.000,00 €	30.000,00 €	30.200,00 €		30.200,00	30.200,00	30.200,00		30.200,00	
00537										
Sofinanciranje nakupa opreme v SB	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €							

	2022	2022	2023		2024	2024	2025	2025	2026	2026
Financiranje na podlagi razpisa:	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija
00046 Preventiva vzgoja in promocija zdravja	25.000,00 €	4.200,00 ZPM 2.000,00 LAS 23.360,48 €	25.000,00 €	4.200,00 ZPM 2.000,00 LAS	18.800,00 2.000,00 4.200,00	25.529,49 18.800,00 2.000,00 4.200,00	18.800,00			
00123 Programi s področja sociale	49.000,00 €	47.300,11 €	49.000,00 €	25.500,00 RK 4.200,00 ZPM	19.300,00 25.500,00 4.200,00	18.873,45 25.500,00 4.200,00	18.600,00			
Prispelih vlog		29	Prispelih vlog	32	Prispelih vlog		Prispelih vlog	25		
Izbranih		27	Izbranih	32	Izbranih		Izbranih	24		
Financiranje na podlagi neposrednih pogodb:	2022	2022	2023	2023	2024	2024	2025	2025	2026	2026
ZPTM – LAS (00046)	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	
Letovanje otrok (00046, 00123)	8.400,00 €	8.400,00 €	8.400,00 €	8.400,00	8.900,00	8.900,00	9.604,40	9.375,90	10.000,00	
RK Brežice (00123)	20.000,00 €	25.500,00 €	25.500,00 €	30.500,00	25.500,00	25.500,00	25.500,00		25.500,00	

VLOGA LOKALNE SKUPNOSTI NA PODROČJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA NA PRIMARNI RAVNI

Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, pomembno vpliva na njihovo zdravje. Lokalna skupnost je poleg države in posameznikov odgovorna za premik k preventivnim ukrepom in skrbi za zdravje. Dolžna je prispevati k boljšemu zdravju občanov z uresničevanjem politik na področju zdravstvenega in socialnega varstva. Zdravstvena dejavnost na primarni ravni je dostopna vsem ljudem v lokalnem okolju brez predhodnih napotitev ali posredovanja drugih zdravstvenih zavodov oziroma posameznikov.

Podnebne spremembe predstavljajo eno največjih groženj človeštvu, saj s svojimi uničujočimi posledicami vplivajo na ljudi, okolje in gospodarstvo ter spreminjajo naš planet. Vplivajo na celotno družbo in vsa področja življenja, vključno z zdravjem. Še posebej so ogrožene ranljive skupine, kot so otroci, ženske, starejši, ljudje s kroničnimi boleznimi, ekonomsko šibkejši, delavci na prostem ter prebivalci mest in območij, ki so bolj izpostavljeni tveganjem zaradi podnebnih sprememb. Leta 2024 je bila na NIJZ izvedena raziskava »Ocena ranljivosti in tveganja za zdravje zaradi podnebnih sprememb po podnebnih regijah v Sloveniji«.

Napovedi kažejo, da bodo prebivalci v prihodnosti izpostavljeni vročinskim valovom, ki bodo močnejši, daljši in pogostejši. Prav tako se bosta povečala jakost in pogostost izjemnih padavin in s tem verjetnost poplav in plazov. Najverjetneje se bodo višale tudi koncentracije troposferskega ozona. Poleg tega bodo podnebne spremembe vplivale na kakovost pitne in kopalne vode ter širjenje prenašalcev bolezni. Ranljivost prebivalstva se bo večala, predvsem zaradi staranja prebivalstva in urbanizacije (starejši odrasli in prebivalci v mestih spadajo med ranljivejše skupine za podnebne spremembe). Predvidene večje obremenitve zaradi podnebnih sprememb in rastoča ranljiva skupina prebivalcev lahko povečajo obremenitev zdravstvenega sektorja in ogrozijo infrastrukturo zdravstva.

Občina Brežice je na področju zdravstvenega varstva ustanoviteljica dveh javnih zavodov:

- ✓ **Zdravstveni dom Brežice** – je temeljni izvajalec javne zdravstvene službe na primarni ravni zdravstvene dejavnosti v občini Brežice.
- ✓ **Lekarna Brežice** – temeljni izvajanje lekarniške dejavnosti.

Na območju občine Brežice na področju zdravstvenega in socialnega varstva izvajajo program tudi javni zavodi, katerih ustanoviteljica je država. Javna zdravstvena služba, kjer ZO uveljavljajo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, vključuje v izpostavi OE Brežice naslednje kapacitete (stanje 31. 10. 2025):

- Zdravstveni dom Brežice,
- Splošno bolnišnico Brežice,
- Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca, enoto v Brežicah,
- Varstveno delovni center Leskovec pri Krškem, Enota v Brežicah,
- Lekarna Brežice.

ODLOK O PRORAČUNU OBČINE BREŽICE 2026 – socialno varstvo

Vir: Predlog Odloka o proračuna Občine Brežice za leto 2026,

V letu 2026 so sredstva socialnega varstva namenjena subvencioniranju najemnin socialno ogroženih najemnikov neprofitnih stanovanj, ki so do subvencije upravičeni v skladu z določili Stanovanjskega zakona. Znesek postavke temelji na oceni iz prejšnjih let in predvidevanju o povečanju števila prosilcev za subvencionirane najemnine zaradi oteženih socialnih razmer v občini.

OBSEG IN VRSTA DEJAVNOSTI, KI SE SOFINANCIRA PRI POSAMEZNIH PROGRAMIH

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Opis področja in poslanstva občine znotraj področja proračunske porabe

Področje porabe 17 - ZDRAVSTVENO VARSTVO zajema določene programe na področju primarnega zdravstva in na področju lekarniške dejavnosti, preventivne programe zdravstvenega varstva in druge programe na področju zdravstva.

Vsebina podprograma 17069001 Spremljanje zdravstvenega stanja in aktivnosti promocije zdravja se odraža skozi sofinancirane preventivne zdravstvene programe nevladnih organizacij, ki povezujejo občanke in občane občine skozi izvajanje različnih aktivnosti ozaveščanja, informiranja, izobraževanja, ... (zgibanke, predavanja).

00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je uresničevanje Letnega programa na področju zdravstva in socialnega varstva za proračunsko leto - vzpodbujanje izvajanja preventivnih programov in s tem preprečevanje bolezni, ki so najpogostejši vzrok smrti v našem okolju, ohranjanje že okrnjenega zdravja šibkejših skupin prebivalstva, zdravstvena vzgoja otrok, mladostnikov in odraslih, preprečevanje odvisnosti.

Občina uresničuje naloge na področju zdravstvenega varstva na podlagi 8. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju za naslednje projekte: letovanje zdravstveno ogroženih otrok, zdravstvena vzgoja, promocija zdravja, sofinanciranje humanitarnih in zdravstveno preventivnih programov, delovanje in koordinacija LAS - lokalne akcijske skupine za preprečevanje odvisnosti. Projekti so namenjeni preprečevanju različnih odvisnosti: od kajenja, alkohola, uporabe prepovedanih drog, posebej otrok ter mladostnikov, promociji zdravega načina življenja brez dejavnikov tveganja, ki je namenjena celotnemu prebivalstvu, zlasti zaradi preprečevanja srčno žilnih bolezni, ki pa so v našem okolju eden najpogostejših vzrokov prezgodnjih smrti, ter preprečevanju nadaljnjega poslabšanja zdravstvenega stanja invalidov. Programi, ki se bodo sofinancirali, se izberejo na javnem razpisu.

Za izvedbo programa in za delovanje LAS se zagotovi 2.000,00 EUR glede na vrednost celotne postavke. Za izvedbo programa LAS se sklene neposredna pogodba na podlagi predhodno vsebinsko in finančno usklajenega programa dela.

Občina Brežice v sodelovanju z izvajalcem letovanja in na podlagi razpisa Ministrstva za zdravje, v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije OE Krško, zagotavlja izvedbo

programa letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otroke iz manj vzpodbudnih okolij (proračunska postavka 00123). Med *otroci z zdravstveno indikacijo* (4.200,00 EUR) je veliko število otrok tudi s socialno stisko v družini. Strošek letovanja tem otrokom v celoti zagotovi Občina Brežice, za starše je brezplačno. Za izvedbo letovanja *zdravstveno ogroženih otrok in otrok iz manj vzpodbudnih okolij* (4.900,00 EUR) se izvajalca (ZPM Krško) pozove k oddaji ponudbe in sklene neposredna pogodba.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP.

Predlog pravic porabe temelji na porabi v preteklem letu in proračunskih zmožnostih aktualnega.

00047 Deratizacija

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je pokrivanje sredstev za izvedbo preventivnih dezinfekcij za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni, ki jih lahko povzroči širjenje glodavcev in insektov in izpolnjevanje minimalnih in higienskih zahtev površinske kopalne vode naravnih kopališč.

V skladu s Priporočili o *varnosti kopanja s smernimi vrednostmi zaradi prepovedi ali odsvetovanja kopanja na naravnih kopališčih* oziroma kopalnih območjih (NIJZ) in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda Občina Brežice vsako leto v izvedbi Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Oddelkom za okolje in zdravje Novo mesto ugotavlja primernost reke Krke za kopanje. Spremljanje izpolnjevanja minimalnih higienskih zahtev površinske kopalne vode zajema: vzorčenje kopalne vode, terenske meritve, mikrobiološke in kemijske preiskave kopalne vode, oceno skladnosti.

Pred pričetkom kopalne sezone izvajalec vsako leto odvzame vzorce vode pri lesenem mostu Krke - Pirošica, Velikih Malencah (pri Jamniku), ŠRC Grič. Izvajalec nam na podlagi vzetih vzorcev opravi analizo in izda Poročilo o preskušanju kopalne vode v naravnih kopališčih in ocene mikrobioloških in kemičnih rezultatov preiskanih vzorcev površinskih voda oz. ugotovitev o primernosti reke Krke za kopanje.

Zaradi stalne prisotnosti glodalcev okoli vodotokov in nevarnosti, ki jih taka nenadzorovana populacija povzroča, *izvajamo spomladansko in jesensko deratizacijo brežin vodotokov reke Krke in Save v Občini Brežice*. Poudarek je na mestih, kjer vodotoki mejijo na naseljena območja, saj le tam lahko nastane največja škoda na področju javnega zdravja. Deratizacija brežin zajema brežine reke Krke v Krški vasi in Velikih Malencah, brežine reke Save na Čatežu ob Savi in brežine pod Policijsko postajo Brežice ter brežine pod Čolnarsko potjo – Vrbina.

Na podlagi prejete in usklajene ponudbe se z izvajalcem sklene neposredna pogodba.

Izhodišča porabe temeljijo na porabi v preteklih letih in proračunskih zmožnostih.

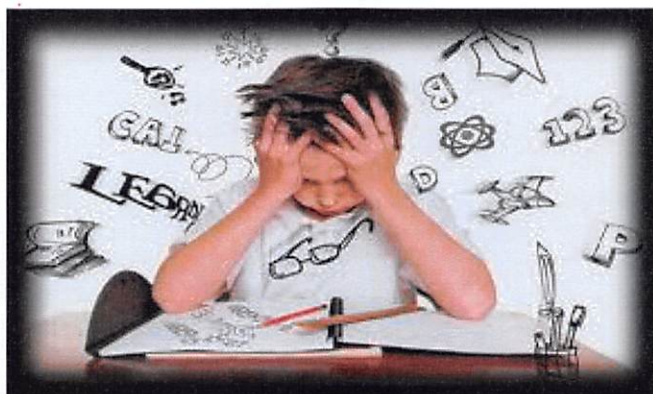
00420 Sofinanciranje investicij in preventivni programi na področju zdravstva

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva so namenjena sofinanciranju novih programov ozaveščanja in preventive, ki jih izvajajo javne institucije izven svojega rednega programa javnih nalog, nevladne organizacije in druge organizacije, ki bodo bistveno pripomogle k izboljšanju zdravja prebivalstva na območju občine Brežice. V prihodnje nameravamo nadaljevati sofinanciranje dela 0,5 programa specialnega pedagoga, ki je zaposlen v Zdravstvenem domu Brežice za obseg dela 0,5. Specialni pedagog je deficitarni poklic in kader, ki je nujno potreben v šolah in vrtcih za delo z otroci z odločbami kot tudi tistimi pri katerih se lahko oz. se pojavljajo težave na področju učenja ali na drugih področjih funkcioniranja in razvoja. Z diagnosticiranjem in delom s temi otroki v predšolskem obdobju zagotavljamo njihovo lažje vključevanje v šolanje. Sredstva so namenjena pokrivanju tudi drugega potrebnega kadra za katerega bi bila izražena potreba znotraj sistema predšolske ali osnovnošolske vzgoje in kjer le-ta ni zagotovljen v sistemskih ukrepih.

Sredstva so namenjena izvajanju aktivnosti ob priključitvi Slovenski mreži zdravih mest, tako za namen izvajanja aktivnosti, kot tudi za pripravo strateškega dokumenta za področje z akcijskim načrtom.

Predlog pravic porabe temelji na zastavljenih načrtih za sofinanciranje dela 0,5 programa specialnega pedagoga, ki ga poda Zdravstveni dom Brežice. Izvajanje programa poteka v skladu z dogovori z vrtcem oz. osnovnimi šolami v občini Brežice.

00050 Pogrebni stroški

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

13. člen Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti določa, da pokop prijavi upravljavcu pokopališča naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti, ki ga je izbral naročnik pogreba ali občina. Če naročnika ni, prijavi pokop občina, kjer je imel pokojnik zadnje stalno prebivališče. Kadar ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, pokop prijavi občina, kjer je imel pokojnik zadnje začasno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti niti zadnjega začasnega prebivališča, prijavi pokop občina, v kateri je oseba umrla oziroma je bila najdena.

16. člen Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti nadalje določa, da mora stroške pogreba poravnati naročnik pogreba. Če naročnika pogreba ni, mora stroške pogreba poravnati občina, ki

je prijavila pokop. Plačnik pogreba je lahko tudi druga fizična ali pravna oseba. Plačilo osnovnega pogreba ne sme presegati višine posebne oblike izredne denarne socialne pomoči kot pomoči pri kritju stroškov pogreba in posebne oblike izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana, kot ju določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Izvajalec pogrebne dejavnosti mora zagotavljati minimalni pogreb v skladu s prejšnjim stavkom. Pogrebne storitve, ki so opravljene na zahtevo državnih organov ali drugih nosilcev javnih pooblastil, plača naročnik teh storitev.

Tretji odstavek 20. člena zgoraj navedenega predpisa določa, da ima občina pravico do povračila pogrebnih stroškov iz zapuščine umrlega.

Izhodišča temeljijo na predvidenem trendu umrljivosti iz preteklih letih. Občina zagotovi izvedbo spoštljivega in pietetnega pogreba do pokojnic ali pokojnikov, ki nimajo svojcev, oz. zavezancev za izvedbo pokopa, ali pa je njihov socialni položaj takšen, da tega stroška ne zmorejo poravnati.

SOCIALNO VARSTVO

Opis področja proračunske porabe, poslanstva občine

Področje porabe 20 - SOCIALNO VARSTVO zajema programe na področju urejanja sistema socialnega varstva ter programe pomoči, ki so namenjeni varstvu naslednjih skupin prebivalstva: družin, starejših, najrevnejših slojev prebivalstva, telesno in duševno prizadetih oseb in zasvojenih oseb.

S sistemom storitev in programi pomoči preprečevati in odpravljati socialne stiske občanov in zagotavljati pogoje za kvalitetno bivanje.

Socialno varstvo starih je financiranje bivanja starejših oseb v splošnih socialnih zavodih, dnevnih centrih, sofinanciranje pomoči družini na domu, sofinanciranje centrov za pomoč na domu, investicije v domove za starejše, dnevne centre in centre za pomoč na domu, preživninsko varstvo kmetov.

Socialno varstvo materialno ogroženih so enkratne socialne pomoči zaradi materialne ogroženosti, pomoč pri uporabi stanovanja (subvencioniranje najemnin), sofinanciranje zavetišč za brezdomce, plačilo pogrebnih stroškov za umrle brez dedičev.

00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je, da se namenijo nepovratna sredstva za vsakega novorojenega otroka, ki ima na dan rojstva, z enim od staršev oz. rejnikom, prijavljeno stalno prebivališče v Občini Brežice. Ob tem pa želimo spodbujati tudi lokalno pridelavo sadja in sajenje medovitih dreves, zato staršem in novorojenčkom podarjamo tudi bon za nakup medovitega drevesa - sadno drevo ali lipa.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP.

Sredstva so na postavki namenjena za denarno pomoč ob rojstvu otroka ter za bon za nakup medovitega drevesa z namenom spodbujanja lokalne pridelave sadja in sajenje medovitih dreves. Izhodišča za oblikovanje izračuna višine porabe so oblikovana v skladu z upoštevanjem povprečja rojstev v preteklem letu, višine pomoči za posameznega novorojenčka in vrednosti bona za nakup medovitega drevesa, ki ga prejmejo starši.

00119 Oskrbnine v zavodih

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je pokrivanje stroškov namestitve občanov v zavodih institucionalnega varstva, v kolikor so do tega upravičeni na podlagi zakonodaje. Stroški so odvisni od cene oskrbnin in od gmotnega stanja upravičencev oz. njihovih preživninskih zavezancev ter števila upravičencev do doplačila oskrbnih stroškov.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Izračun predloga temelji na povprečnem letnem številu uporabnikov storitve oziroma upravičencev do plačila oziroma doplačila stroškov storitve v zavodih ob upoštevanju vsakokratnega povišanja cen oskrbe.

00448 Program Sopotnik

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Projekt Sopotniki je nastal z namenom pomagati starostnikom pri vključevanju v aktivno družbeno življenje. Z medgeneracijskim sodelovanjem želimo preprečiti ali prekiniti izoliranost in osamljenost starejših prebivalcev iz predvsem manjših, odročnejših krajev, ki zaradi oddaljenosti, odsotnosti avta ali slabih prometnih povezav skoraj ne zapuščajo doma. Projekt izvaja Občina Brežice v tesnem sodelovanju z Zavodom za podjetništvo, turizem in mladino Brežice in zavodom Sopotniki, zavodom za medgeneracijsko solidarnost. Na območju občine Brežice projekt izvajamo od 15.1.2018.

Z brezplačnimi prevozi starostnikom omogočamo, da se udeležujejo kulturnih dogodkov, obiskujejo svoje prijatelje, gredo k zdravniku, v trgovino ipd. Tako lahko ne le samostojno in brez skrbi opravijo nujna opravila, temveč tudi spletajo nova poznanstva in prijateljstva ter ohranjajo družabne stike s širšo okolico, ki jim je sicer brez avta predaleč in s tem nedosegljiva. Z nami se lahko zapeljejo po opravkih, na obisk, kulturno prireditve ali zgolj na izlet.

Sopotniki prispevajo tudi h krepitvi prostovoljnega dela, saj so vozniki v celoti prostovoljci. Sredstva na postavki so predvidena za pokrivanje stroškov prevoznega sredstva, prenosa znanja iz drugega okolja, vzpostavitve ter vzdrževanje mreže prostovoljcev in pokrivanje stroškov dela koordinatorskega. Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Predlog pravic porabe temelji na programu dela projekta Sopotniki s strani Zavoda Sopotniki, nosilca projekta in proračunskih možnostih.

00531 E-oskrba starejših

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva na postavki so namenjena subvencioniranju fizičnih oseb, ki bodo odločili za socialno

varstveno storitev socialnega servisa celodnevne povezave prek osebnega telefonskega alarma, varovanje na daljavo. Predvideni upravičenci do subvencije so starejši od 70 let ali imajo ugotovljeno prvo, drugo ali tretjo stopnjo telesne okvare po seznamu telesnih okvar, ki se uporablja za odločanje o pravici do invalidnine, bivajo sami in dodatni pogoji določeni z Odlokom o subvencioniranju socialno varstvene storitve socialnega servisa. Predvideno obdobje subvencije je 24 mesecev, v višini 10,00 EUR mesečno. Za upravičenca, ki ima slabši socialni status se predvideva subvencija v celotni višini mesečne naročnine osnovnega paketa Nova cena osnovnega paketa E-oskrbe po novem znaša 29,77 EUR mesečno z DDV.) Višina proračunske postavke temelji na oceni uporabnikov, upravičencev, ki lahko uveljavljajo povračilo stroškov subvencije storitve.

00536 Oskrba starejših na domu

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva na postavki so namenjena vzpostavitvi in krepitvi socialnega servisa, zato se sredstva namenjajo za kritje stroškov dela osebe v Večgeneracijskem centru Brežice.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Ocena temelji na programu dela ZPTM Brežice, in sicer za stroške dela Večgeneracijskega centra in razpoložljivih proračunskih sredstvih.

00121 Pomoč na domu

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je pokrivanje stroškov izvajanja socialno varstvene storitve Pomoč na domu, ki jo za Občino Brežice izvajata CSD in DU. Strošek je določen na podlagi predvidenega števila upravičencev in sprejete cene storitve.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP.

Izhodišča za izračun porabe temeljijo na realizaciji preteklih let, povprečnemu številu uporabnikov, ki je vsako leto višje, ter na podlagi sprejetih cen storitve. Predlog pravic porabe torej temelji na realizaciji v preteklem proračunskem letu in proračunskih možnostih novega.

00122 Denarne pomoči

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je zagotavljanje sredstev za denarno pomoč, ki je namenjena socialno ogroženim občanom in družinam in sicer za subvencioniranje nakupa šolskih potrebščin, kurjave,

ozimnice in ostalih nujnih življenjskih stroškov, skladno s sprejetim Odlokom o socialno varstvenih pomočeh iz sredstev proračuna Občine Brežice in Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o socialno varstvenih pomočeh iz proračuna Občine Brežice. Ravno tako se denarna pomoč iz te postavke proračuna Občine Brežice zagotavlja za premostitev socialne ogroženosti, ki je nastala zaradi izgube zaposlitve oz. zaradi neizplačanih dveh zaporednih mesečnih plač. Posameznik je upravičen do pomoči praviloma le enkrat v letu.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Predlog pravic porabe temelji na realizaciji v preteklem proračunskem letu in proračunskih možnostih.

00123 Programi s področja sociale

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji postavke je izvajanje Letnega programa na področju zdravstvenega in socialnega varstva. Namen postavke je sofinanciranje programov različnih nevladnih organizacij, društev, skupin za samopomoč, ki izvajajo programe na področju socialnega varstva in se sofinancirajo iz tega vira in na podlagi izvedenega javnega razpisa.

Skladno z Zakonom o rdečem križu se del sredstev postavke nameni za del Območnega združenja Rdečega križa Brežice. Z izvajalcem se sklene neposredna pogodba na podlagi predhodno vsebinsko in finančno usklajenega programa dela. Za delovanje OZ Rdečega križa Brežice se letno zagotovi 25.500,00 € od vrednosti celotne postavke.

Občina Brežice v sodelovanju z izvajalcem letovanja in na podlagi razpisa Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije OE Krško, zagotavlja izvedbo programa letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini (proračunska postavka 00123) Med otroci z zdravstveno indikacijo je veliko število otrok tudi s socialno stisko v družini. Strošek letovanja tem otrokom v celoti zagotovi Občina Brežice, za starše je brezplačno. Za izvedbo letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini se izvajalca pozove k oddaji ponudbe in sklene neposredna pogodba.

Na postavki so predvidena sredstva za letovanje 10-im otrokom socialno ogroženih družin, v višini 5.400,00 EUR.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Izhodišča temeljijo na realizaciji proračunske postavke v preteklem letu in proračunskih zmožnostih aktualnega.

00124 Drugi nepredvideni stroški

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva so namenjena za razne nepredvidene stroške na področju sociale in humanitarne dejavnosti. V preteklih letih smo s sredstvi poravnali delež višine stroška obdaritve otrok s stalnim prebivališčem v Občini Brežice.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Predlog pravic porabe temelji na oceni porabe v preteklem proračunskem letu in proračunskih zmožnostih aktualnega.

00447 Programi društev upokojencev

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je sofinanciranje letnih programov, ki jih na območju občine Brežice izvajajo društva upokojencev na področjih kulture, športa, zdravstvenega in socialnega varstva ipd. in v njih vključujejo upokojene in vse ostale starejše občanke in občane, saj jih financerka ne zmore opraviti sama in jih prenese na svoje zunanje izvajalce.

Znotraj letnega programa posameznega društva se pokriva tudi izvajanje nacionalnega projekta »Starejši za starejše« za zmanjševanje socialne izključenosti in ogroženosti starejše populacije občanov. Finančna pomoč društvom je namenjena pokrivanju materialnih stroškov pri izvajanju programa, saj jih financerka ne zmore opraviti sama in jih prenese na svoje zunanje izvajalce.

Sredstva so društvom dodeljena na podlagi izvedenega javnega razpisa, ki bo pokrival vse aktivnosti znotraj letnega programa društev in tako zagotavljal enotno in eno vlogo posameznega društva na razpis.

Proračunska postavka se ne vodi v NRP. Predlog pravic porabe temelji na realizaciji proračunske postavke v preteklem proračunskem letu in razpoložljivih proračunskih sredstvih aktualnega.

UPRAVIČENCI ZA POSAMEZNE VSEBINE ZA LETO 2026

PP	Naziv proračunske postavke	Način dodeljevanja sredstev	Upravičenci
	ZDRAVSTVENO VARSTVO		
00046	Preventivna vzgoja in promocija zdravja	Javni razpis Neposredna pogodba Neposredna pogodba	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16), dodatno opredeljeno spodaj. Za izvajanje koordinacije LAS se pozove javni zavod ZPTM k oddaji ponudbe in se sklene neposredna pogodba. Za letovanje zdravstveno ogroženih otrok se pozove k oddaji ponudbe in se sklene neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem.
00047	Deratizacija	Neposredna pogodba	Na podlagi povabila sklenjena neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem storitev.
00420	Sofinanciranje preventivnih programov na področju zdravja	Neposredna pogodba	Namen postavke je zagotavljati sofinanciranje dela 0,5 programa specialnega pedagoga, ki ga poda Zdravstveni dom Brežice. Izvajanje programa poteka v skladu z dogovori z vrtcem oz. osnovnimi šolami v občini Brežice.
00050	Pogrebni stroški	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe in na podlagi Izjave Komunale Brežice d.o.o. transfer pravni osebi.

	SOCIALNO VARSTVO		
00117	Denarna pomoč ob rojstvu otroka	Odlok Občine	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe transfer fizični osebi.
00119	Oskrbnine v zavodih	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer fizični osebi.
00448	Program Sopotnik	Neposredna pogodba	Na podlagi javnega povabila sklenjena neposredna pogodba s prepoznanim izvajalcem storitev.
00531	E-oskrba starejših	Javni razpis	Na podlagi prijave na razpis, tripartitna pogodba.
00536	Oskrba starejših na domu	Neposredna pogodba	Sredstva na postavki so namenjena vzpostavitvi in kreptivi socialnega servisa, ki po Zakonu o socialnem varstvu obsega pomoč pri hišnih in drugih opravilih v primeru otrokovega rojstva, bolezni, invalidnosti, starosti, v primeru nesreč ter v drugih primerih, ko je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje. S socialnim servisom se nadgrajuje javna služba, naloge servisa pa nameravamo usmeriti primarno v ciljno skupino starejših, da bi s tem zagotovili pogoje za njihovo čim daljše kvalitetno bivanje v lastnem okolju.
00121	Pomoč na domu	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer ZD Brežice za pokrivanje stroškov cene fizične osebe.
00122	Denarne pomoči	Odlok Občine	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe transfer za pokrivanje odobrenih stroškov fizični osebi.
00123	Programi s področja sociale	Javni razpis	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16),

		Poziv k oddaji ponudbe	dodatno opredeljeno spodaj. Za letovanje zdravstveno ogroženih otrok se pozove k oddaji ponudbe in se sklene neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem.
00124	Drugi nepredvideni stroški	Neposredni dogovor	Na podlagi povabila sklenjena neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem storitev.
00447	Programi društev upokoјencev	Javni razpis	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16), dodatno opredeljeno spodaj.
00722	Vzpostavitev okolja dolgožive družbe	Strategija starosti prijazna Občina Brežice za obdobje 2026 - 2036	Namen letnega načrta je, da strateški cilji ne ostanejo zgolj na papirju, ampak lokalna skupnost redno določa nabor konkretnih aktivnosti, ki vodijo v uresničevanje strategije.
00726	Dolgotrajna oskrba	Zakonska določila.	Pokrivanje stroškov izvajalca dolgotrajne oskrbe ZD Brežice.

Upravičenci za sofinanciranje:

- Društva, ki izvajajo aktivnosti na območju Občine Brežice;
- Zveze društev, ki jih ustanovijo društva s sedežem v Občini Brežice in izvajajo programe na območju Občine Brežice;
- Zavodi, ki izvajajo redne programe in projekte na področju zdravstvenega in socialnega varstva;
- Druge pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti na področju, ki je predmet sofinanciranja.

Prednost pri sofinanciranju imajo upravičenci iz prve in druge alineje zgoraj.

Osnovni obvezni pogoji za upravičence:

- Imajo sedež ali enoto s sedežem v občini Brežice;
- Imajo zagotovljene prostorske in kadrovske kapacitete za uresničevanje načrtovanih aktivnosti;
- Izvajajo programe in projekte na področju najmanj eno leto pred prijavo;
- Imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini.

PREDVIDEN DELEŽ SREDSTEV PRORAČUNA ZA POSAMEZNE VSEBINE ZA LETO 2026

Proračunske postavke, vezane na vsebine, ki jih neposredno izvaja Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj:

PP	Naziv proračunske postavke	Predvidena višina za leto 2026
	ZDRAVSTVENO VARSTVO	
00046	Preventivna vzgoja in promocija zdravja Razpisana sredstva Sredstva za delovanje LAS Letovanje zdravstveno ogroženih otrok	25.000,00 EUR 18.800,00 EUR 2.000,00 EUR 4.200,00 EUR
00047	Deratizacija	8.000,00 EUR
00420	Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva	26.000,00 EUR
00050	Pogrebni stroški	10.000,00 EUR
	SKUPAJ ZDRAVSTVENO VARSTVO	69.000,00 EUR
	SOCIALNO VARSTVO	
00117	Denarna pomoč ob rojstvu otroka	65.500,00 EUR
00119	Oskrbnine v zavodih	1.090.903,00 EUR
00448	Program Sopotnik	52.000,00 EUR
00531	E-oskrba starejših	5.000,00 EUR
00536	Oskrba starejših na domu	38.500,00 EUR
00121	Pomoč na domu	470.000,00 EUR
00122	Denarne pomoči	29.000,00 EUR
00123	Programi s področja sociale Razpisana sredstva Sredstva za delovanje Rdečega križa Letovanje socialno ogroženih otrok	50.000,00 EUR 19.100,00 EUR 25.500,00 EUR 5.400,00 EUR
00124	Drugi nepredvideni stroški	400,00 EUR
00447	Programi društev upokojencev	13.000,00 EUR
00722	Vzpostavitev okolja dolgožive družbe	70.000,00 EUR
00726	Dolgotrajna oskrba	200.000,00 EUR
	SKUPAJ SOCIALNO VARSTVO	2.084.303,00 EUR
	SKUPAJ zdravstveno in socialno varstvo	2.153.303,00 EUR

KAZALNIKI SPREMLJANJA

- 00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja in 00123 Programi s področja sociale
 - število sofinanciranih programov: 25 + 3
- 00047 Deratizacija
 - število izvedenih deratizacij: 2 (1 spomladi, 1 jeseni)
 - število točk za jemanje vzorcev na javno dostopnih naravnih kopališčih: 3
- 00420 Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva
 - število sofinanciranih programov: 1
- 00050 Pogrebni stroški
 - število pokritih pogrebov: 9
- 00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka
 - število prejetih vlog: 173
 - število otrok, za katere je bila izplačana denarna pomoč: 163
 - število zavrženih: 10
- 00119 Oskrbnine v zavodih
 - število oseb s pravico pokrivanja oskrbnin v zavodih: 83
 - 16 zavodov
 - 3 stanovanjske skupnosti
- 00448 Program Sopotnik
 - število aktivnih prostovoljcev: 17
 - število uporabnikov: 611
 - število prevozov: 1822
- 00531 E-oskrba starejših
 - število vključenih starejših: 2
- 00536 Oskrba starejših na domu
 - Vzpostavljen socialni servis: 2
- 00121 Pomoč na domu
 - število upravičencev: 100
 - število oskrbovalk: 14
- 00122 Denarne pomoči
 - število dodeljenih pomoči: 29
 - prejetih vlog: 58
 - zavrženih: 27
 - zavržena: 2
- 00124 Drugi nepredvideni stroški:
 - število uporabnikov: 0
- 00447 Programi društev upokojencev
 - število sofinanciranih programov: 3